

БУЛГАРТРАНСГАЗ

**ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА
ПЛАН ЗА
ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ
НА
„БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД
ПРЕЗ 2018 г.**

Съдържание:

1. ОСНОВАНИЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ	3
2. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ	3
2.1. Период на Отчета	3
2.2. Планиране на разходите	3
2.3. Управление на извършваните разходи	4
2.4. Действия за оптимизиране на разходите	5
3. ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ	7
3.1. Индикатор за ефективност на разходите	7
3.2. Индикатор „Оптимизиране на разходите за доставки, строителство и услуги“	9
3.3. Индикатор „Ефективност на технологичните разходи“	9

1. Основание за изготвяне

Настоящият Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите е изготвен на основание изискването, заложено в чл. 18, ал. 1, Раздел III от НАРЕДБА № Е-РД-04-4 от 14.07.2016 г. за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката (Обн. - ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г., в сила от 30.08.2016 г.).

2. Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите

2.1. Период на Отчета

Настоящият отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите обхваща периода 01.01.-31.12.2018 г.

2.2. Планиране на разходите

Планираните разходи за 2018 г. са включени в Бизнес програмата на Дружеството, която е одобрена от Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с Протокол УС № 249/08.01.2018 г. и от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с Протокол НС № 1/11.01.2018 г. Към месец февруари е направена актуализация №1 на краткосрочната и средносрочната Инвестиционни програми, които са одобрени от Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с протокол УС № 258/01.03.2018 г. и от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с Протокол НС № 9/02.03.2018 г. През месец юни е направена актуализация №2 на краткосрочната и средносрочната Инвестиционни програми, които са одобрени от Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с протокол УС № 291/04.09.2018 г. и от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с Протокол НС № 31/12.09.2018 г. Към месец декември е направена актуализация №3 на краткосрочната Инвестиционна програма за 2018 г., която е одобрена от Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с протокол УС № 310/13.12.2018 г. и от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД с Протокол НС № 42/14.12.2018 г.

В Инвестиционната програма за 2018 г., която е част от Бизнес програмата, са включени обекти и продукти с планираните за тях разходи за доставки, строителство и услуги, които са групирани по лицензионни дейности, предназначение (Изграждане на нови обекти, Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА, Доставки на машини и оборудване, Текущи инспекции, ремонти и поддръжка, Доставка на материали и консумативи).

По-долу е представена сравнителна таблица с информация за предвидените разходи, тяхното актуализиране и отчетни данни за 2018 г. (по счетоводни данни), разпределени съгласно групирането им по Програми, както следва:

Програма	Планирани разходи за доставки, строителство и услуги за периода 01.01. – 31.12.2018 г. съгласно Одобрена Бизнес програма 2018	Планирани разходи за доставки, строителство и услуги за периода 01.01. – 31.12.2018 г. съгласно Актуализи-рана Бизнес програма към 21.02.2018 г.	Планирани разходи за доставки, строителство и услуги за периода 01.01. – 31.12.2018 г. съгласно Актуализи-рана Бизнес програма към 30.06.2018 г.	Планирани разходи за доставки, строителство и услуги за периода 01.01. – 31.12.2018 г. съгласно Актуализи-рана Бизнес програма към 13.12.2018 г.	Разходи за доставки, строителство и услуги за периода 01.01. – 31.12.2018 г. по счет. данни
/в хил. лева, без ДДС/					
ОБЩО Годишни програми за Преинвестиционна подготовка, Инвестиции и Експлоатационна поддръжка	149 430	197 737	161 679	116 089	60 915
Годишна програма за Преинвестиционна подготовка	5 562	24 062	43 531	43 531	0
Годишна програма за Инвестиции	123 217	154 867	105 855	60 265	56 433
Годишна програма за Експлоатационна поддръжка	20 651	18 808	12 293	12 293	4 482

В съответствие с изискването, заложено в чл. 6, ал. 1 от НАРЕДБА № Е-РД-04-4 от 14.07.2016 г. за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката, Дружеството е изпратило за оповестяване систематизирана информация за планираните разходи за доставки, строителство и услуги, които са били планирани да се извършат през 2018 година. Систематизираната информация е изготвена въз основа на одобрените в Бизнес програмата на Дружеството разходи и същите са изпратени за оповестяване с писмо изх. № БТГ-04-04-32/05.04.2018 г.

2.3. Управление на извършваните разходи

Извършването на разходи през отчетния период е извършвано в съответствие с правилата, заложи в плана за оптимизиране на разходите на „Булгартрансгаз“, като стриктно са спазвани изискванията на приложимите закони и подзаконовни нормативни актове, както и

на вътрешните регламентиращи документи на „Булгартрансгаз“ ЕАД, като основните етапи са както следва:

1. Одобрение на разходите преди да е поет ангажимент към контрагенти и трети лица
2. Последващ контрол на основанията за плащане

Извършените плащания през отчетния период са комплектовани със задължителните документи в зависимост от типа плащане, като отговорните служители стриктно следят за спазване на законовите и вътрешните нормативни документи, регламентиращи извършването на плащания за доставки, строителство и услуги.

3. Текущ мониторинг на разходите, анализ и предприемане на мерки за постоянно подобрене на разходната база (оптимизиране)

Текущият мониторинг на извършваните разходи се извършва на тримесечна база, като се изготвят следните документи и анализи на извършените и планираните разходи за съответния период:

- Отчет на изпълнението на предвидените разходи за доставка, строителство и услуги в Бизнес програмата и актуализацията ѝ;
- Отчет на бюджетите на звената в Дружеството;
- Анализ на разходите през отчетния период в съпоставка със същия период на предходната година;
- Информация/отчет за изпълнение на обектите/продуктите от Годишната програма за Прединвестиционна подготовка и Годишната програма за инвестиции и поддръжка

Отчетната информация се анализира и се идентифицира необходимостта от актуализацията на Бизнес програмата и при необходимост се предлага оптимизиране на разходите за доставки, строителство и услуги, съгласно тяхното предназначение по обекти/продукти.

2.4. Действия за оптимизиране на разходите

Разходите за услуги, строителство и доставки през 2018 г. са извършени след провеждане на обществени поръчки за определяне на изпълнител, в съответствие с изискванията на Закона за обществените поръчки.

През 2018 г. структурните звена в Централно управление (ЦУ) на „Булгартрансгаз“ ЕАД, Експлоатационните райони, ПГХ „Чирен“ и Ремонтна база - Ботевград (БТРВ) към Дружеството извършиха следните основни дейности за обектите, включени в Инвестиционната програма:

- Изработване на задания за възлагане изпълнението на проектиране, доставки, строителство и други услуги, свързани с тях;
- Изработване на заявки и технически спецификации за доставка на оборудване за обектите, включени за изграждане в Програмите;
- Изработване на общо 8 броя инвестиционни проекти от Ремонтна база - Ботевград и

външни изпълнители, тяхното приемане, проверка и съгласуването им с контролните органи и експлоатационните дружества; доклади за оценка на съответствие на проектите; доклади за упражнен строителен надзор и технически паспорти;

- Подготовка и провеждане на 74 броя обществени поръчки, чрез обявяване на процедури по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП на стойност 2 667 млн. лв. за определяне на проектант, доставчици, строители, изпълнители на различни услуги, от които 10 бр. са прекратени на обща стойност в размер на 8 млн. лв.;

Планираните стойности на обществените поръчки (обявени и в последствие прекратени) включват средства, предвидени за усвояване в средносрочен план;

В някои от процедурите са включени по няколко обособени позиции от програмите на Дружеството, т.е. по няколко обекта /оборудване/ продукти от одобрените програми;

- Сключване на договори, текущ контрол по тяхното изпълнение и съставяне на необходимите документи (в т.ч. и актове, съгласно Наредба №3/ 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството, търговски и финансови документи), съгласувателни процедури с контролните органи и общините, приемане на доклади за упражнен строителен надзор и др.;

През отчетния период в резултат на проведени обществени поръчки чрез обявяване на процедури по чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП са сключени договори на обща стойност 193,637 млн. лв., както и един брой рамково споразумение на обща стойност 48,00 млн.лв. Общата прогнозна стойност на проведените процедури, в резултат на които са сключени горепосочените договори е в размер на 200,080 млн. лв., а за рамково споразумение е в размер на 48,00 млн. лв. Посочените данни са публикувани в официалната страница на Министерство на енергетиката, изпратени с писмо с изх. № БТГ-04-04-59(6) от 01.02.2019 г.

По тези договори и по сключените през предходни отчетни периоди се извършва текущ контрол на изпълнението, съставяне на необходимите документи и извършване, в случай на необходимост, на корективни действия по тяхната реализация, както и съответните дължими плащания към контрагентите;

- Приемане на доставяното, в изпълнение на подписаните договори оборудване, организиране съхранението му в складовете или предаването на строителите. Организиране, водене на отчетност и поддържане на складовете за материали и оборудване към Главно Управление „Техническа експлоатация“;
- Доставени са за влагане в изграждането на обектите или за аварийен резерв на Дружеството силова турбина за ГТД тип ТНМ 1304/11, газова арматура, течен азот за изпитване чрез изпаряване и нагнетяване в системата, видеостени за диспечерските служби, турбинни и ротационни разходомери, помпенокомпресорни тръби, резервни части за различните видове ГТД, резервни части за ГМК, лицензи за електронна поща, високо проходими автомобили и микробуси, леки автомобили, специализирана тежкотоварна техника, масло МС 20 и др.
- Дейности по упражняване на инвеститорски контрол, приемане и въвеждане в експлоатация на изградени обекти;

- Приети и въведени в експлоатация са общо 13 броя обекти. Три броя от приетите обекти са от програмата за експлоатационна поддръжка. Инвеститорски контрол е осъществяван, както за приетите обекти през 2018 г., така и за обекти, дейностите по изграждането, на които са започнали съответно през 2015 г., 2016 г., 2017 г. и 2018 г., и същите са преходни за 2019 г.;
- Извършени вътрешно тръбни инспекции;
- Изграждане, реконструкции и текуща поддръжка на технологични обекти и съоръжения, изпълнени със собствени сили от експлоатационните райони на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Изпълнени и приети са 3 броя обекти.

Всички дейности са извършени съгласно приетите Вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП), координиране и контролиране на изпълнението им.

3. Индикатори за оценка на резултатите

Количествените и стойностните индикатори, които Дружеството използва за измерване икономичността, ефективността и ефикасността на извършваните разходи са следните:

3.1. Индикатор за ефективност на разходите

Индикаторът показва колко приходи от дейността получава Дружеството от използването на единица разходи за същата дейност. Колкото по-висока е стойността му, толкова повече приходи генерира единица разход.

Този индикатор се изчислява по следната формула:

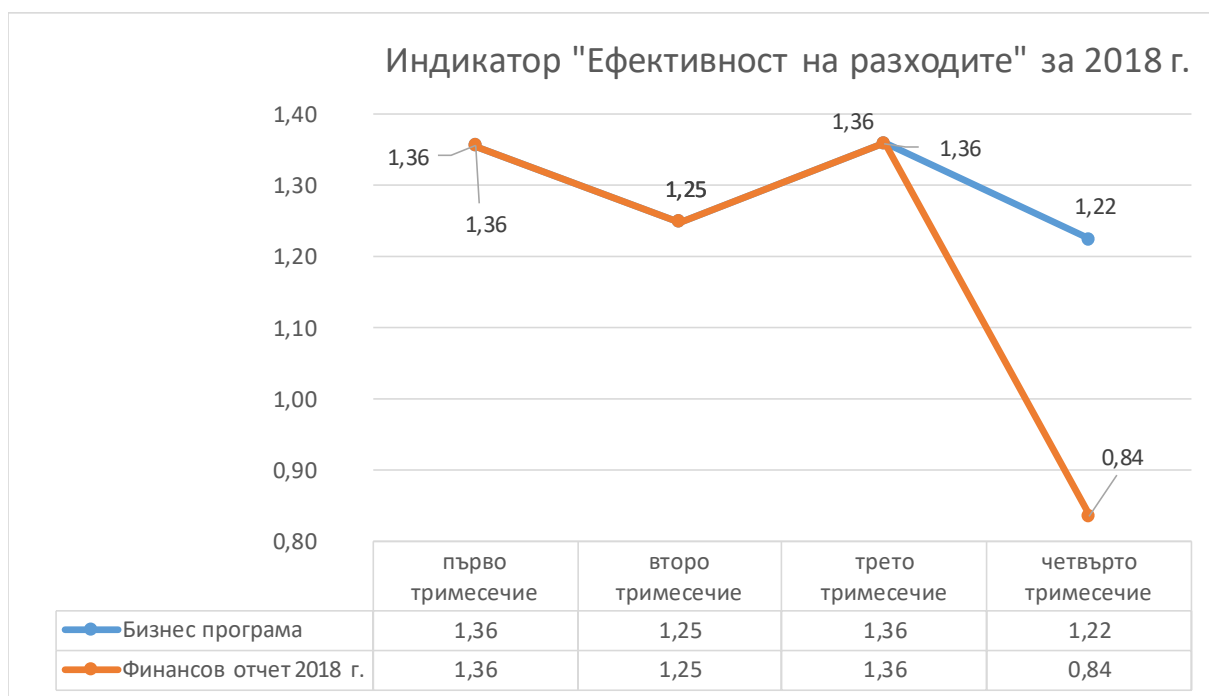
$$\text{Ефективност на разходите} = \text{приходи} / \text{разходи}$$

Приходите включват всички приходи от дейността на Дружеството, записани в одитирания Годишен финансов отчет, приет от управителните органи на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Разходите включват всички оперативни разходи и разходите за амортизация, записани в одитирания Годишен финансов отчет, приет от управителните органи на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Финансовите разходи и приходи не се включват при изчисление на индикатора, тъй като в основната си част те представляват счетоводен запис на измененията в стойността на наличните парични средства на Дружеството, които са във валута, различна от лев, породени от флукуациите на валутните курсове. Тези приходи и разходи са изключени от изчислението на индикатора за оптимизация на разходите, тъй като са извън контрола на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Съотношението на приходите и разходите през отделните тримесечия на 2018 г. е представено на следващата графика:

Стойностите на индикатора през разглеждания период са над единица, което показва, че всеки разходван лев носи повече от лев приход.

При изчисление на индикатора, прави впечатление, че през първото и третото тримесечие на 2018 г. неговата стойност е най-висока, както отчетената стойност (1,36), така и планираната за периода (1,36) в Актуализация № 3 на Бизнес програмата на Дружеството. Най-ниска стойност индикаторът за „Ефективност на разходите“ бележи през четвърто тримесечие на 2018 г., когато възлиза на 0,84 спрямо отчетените приходи и разходи. Пониските стойности на индикатора за „Ефективност на разходите“ се определя от по-високите стойности на отчетените разходи за съответния период, а именно:

- наложена от Европейската комисия глоба на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 77 068 000 евро за блокиране на достъпа на конкуренти до ключова газова инфраструктура в България в нарушение на антиотръстовите правила на ЕС. Частта, която „Булгартрансгаз“ ЕАД трябва да изплати представлява 1/3 от общия размер на глобата и възлиза на 50 244 хил. лв.
- начислен през 2018 г. разход за обезценка на вземанията на „Булгартрансгаз“ ЕАД от „Корпоративна търговска банка“, който е в размер на 5 352 хил. лв., съгласно решение от Протокол УС № 286/17.07.2018 г. от присъствено заседание на Управителен съвет

3.2. Индикатор „Оптимизиране на разходите за доставки, строителство и услуги“

Чрез прилагане на разпоредбите на Закона за обществените поръчки и подзаконовите нормативни актове, „Булгартрансгаз“ ЕАД осигурява изборът на изпълнител да бъде извършван по конкурентен и прозрачен начин. По този начин, Дружеството оптимизира планираните разходи за дейностите, които се предвижда да бъдат изпълнени от външни изпълнители.

Индикаторът показва доколко предвидените разходи за доставки, строителство и услуги са оптимизирани в резултат от провеждане на обществена поръчка, съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки.

Този индикатор се изчислява по следната формула:

Оптимизиране на разходите за доставки, строителство и услуги, в проценти =

$$\left[\frac{\text{[(стойност на сключените договори за доставки, строителство и услуги за периода / планирана стойност на обществените поръчки за доставка, строителство и услуги, за които има сключени договори за периода)] - 1}{1} \right] * 100$$

Съгласно данните посочени по-горе достигнатите резултати по този показател са както следва:

$$\left[\frac{(193,637 \text{ млн. лв.} / 200,080 \text{ млн. лв.}) - 1}{1} \right] * 100 = - 3,22 \%$$

3.3. Индикатор „Ефективност на технологичните разходи“

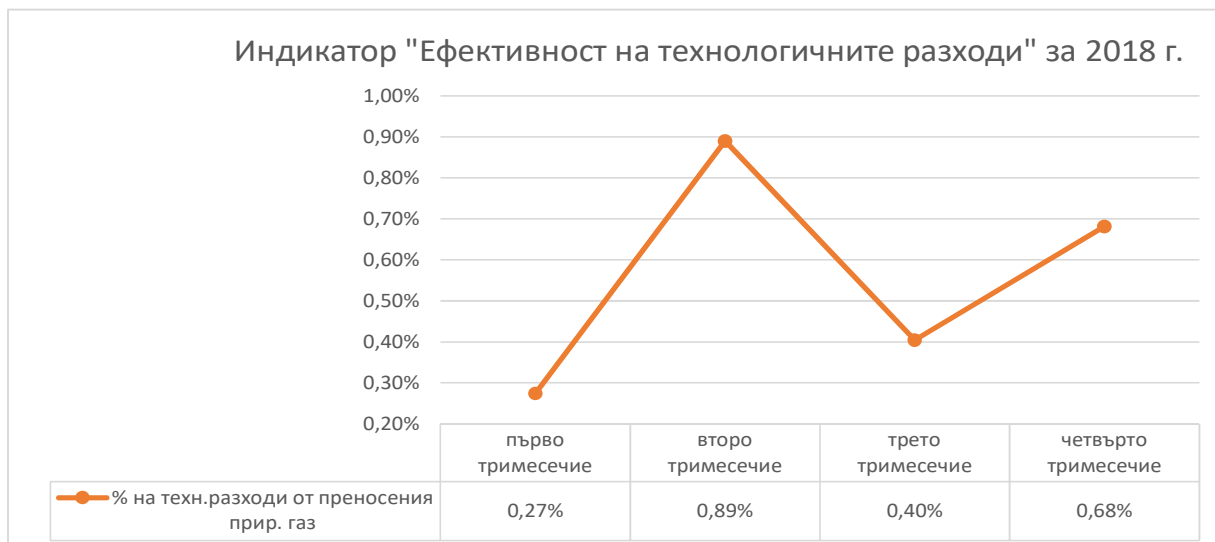
Технологичните разходи за природен газ, който се използва от Компресорните станции при дейностите по пренос и съхранение на природен газ, са един от ключовите разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД. С цел оптимизиране на технологичните разходи, Комисията за енергийно и водно регулиране е издала решение, съгласно което технологичните разходи за пренос на природен газ не могат да бъдат повече от 2 % от пренесените количества природен газ.

Този индикатор се изчислява по следната формула:

Ефективност на технологичните разходи = технологични разходи / пренесен природен газ

Настоящият индикатор се изчислява в калорийни единици (MWh) за отчетените технологични разходи и за отчетените пренесени количества природен газ.

Съотношението на пренесените количества природен газ към изразходваните технологични разходи през четирите тримесечия на 2018 г., е представено на следващата графика:

При изчисление на индикатора „Ефективност на технологичните разходи“ се вижда, че процентното съотношение на направените през 2018 г. технологични разходи към пренесените количества природен газ, не надхвърля определените от Комисията за енергийно и водно регулиране 2 %. През първо тримесечие на 2018 г. индикаторът за „Ефективност на технологичните разходи“ възлиза на 0,27 %, като това е най-ниската му стойност. Индикаторът е с най-висока стойност от 0,89 %, през второ тримесечие на 2018 г. През отчетната 2018-та година стойностите на индикатора се запазват под 0,9 %, което от своя страна показва добро управление на технологичните разходи за пренос на природен газ.